

Paulus voor Agrippa

door: Peter Cuijpers

Handelingen 25:13-27

‘Nadat enige dagen waren voorbijgegaan, kwamen koning Agrippa en Bernice in Caesarea aan om Festus te begroeten’ (Hand. 25:13).

Koning Agrippa van wie hier sprake is, heette met zijn volledige naam Marcus Julius Agrippa. Flavius Josephus noemt hem ‘de jongere’. Wij noemen hem Agrippa II. Hij was de zoon van Herodes Agrippa I, een vervolger van het christendom (zie Hand. 12). Agrippa II beroemde zich erop dat hij een vriend en bondgenoot van de keizer was. Wat de joodse godsdienst betreft, was hij even onverschillig als zijn vader. Hij had drie zusters: Bernice, Mariamne en Drusilla. De laatste hebben we al leren kennen als de onrechtmatige vrouw van stadhouder Felix (Hand. 24:24). Bernice, die haar broer Agrippa bij zijn bezoek aan Festus vergezelde, was beroemd om haar schoonheid, maar tevens om haar zedeloosheid.

Marcus Agrippa

En terwijl zij daar verscheidene dagen verbleven, legde Festus de zaak van Paulus aan de koning voor (vs. 14-18). Hij had de indruk gekregen dat *“een zekere Jezus, die gestorven was, van Wie Paulus beweerde dat Hij leefde”* een belangrijke rol speelde in deze kwestie (vs. 19). Blijkbaar was bij de rechtszitting voor Festus ook over de opstanding van Christus gesproken (vs. 6-12). Festus stond in dit opzicht aan de kant van Paulus’ tegenstanders; want dat een Jood, die ongeveer dertig jaar geleden door Pilatus ter dood gebracht was, nu nog in leven zou zijn, leek hem een dwaasheid.

Dit punt was echter volgens hem van weinig belang, zodat hij niet de minste reden erin zag om Paulus te veroordelen. De tot Paulus gerichte vraag of deze naar

Jeruzalem wilde gaan, motiveerde Festus met zijn eigen onwetendheid (vs. 20). Misschien had hij inderdaad gehoopt in Jeruzalem beter ingelicht te worden? Maar het eigenlijke motief was om de Joden een gunst te bewijzen (vs. 9). Paulus had echter roet in het eten gegooid door zich op de keizer te beroepen. Keizer Nero wordt hier ‘Zijne Majesteit’ genoemd: de Griekse vertaling van de Latijnse keizerstitel ‘Augustus’ (d.i. verheven, gezegend of gewijd).

“Agrippa nu zei tot Festus: Ik zou ook zelf die man wel willen horen” (vs. 22).

Waarom wilde Agrippa Paulus horen? Was zijn belangstelling van politieke aard, of was het louter nieuwsgierigheid? Hoe het ook zij, Festus haastte zich aan deze wens te voldoen: *“Morgen, zei hij, zult u hem horen”*. Evenals Pilatus, die de Heer Jezus naar Herodes Agrippa zond, wilde hij maar al te graag de verantwoordelijkheid aan de Joodse koning overdragen.

“De volgende dag dan kwamen Agrippa en Bernice met grote praal en gingen de gehoorzaal binnen met de oversten en de aanzienlijkste mannen van de stad” (vs. 23).

Festus had alle aanzienlijken ontboden om Agrippa en Bernice te eren. Het is moeilijk aan te nemen dat dit alleen maar gebeurde om Paulus te horen spreken. Waarschijnlijk was er op die dag een receptie gepland, en maakte men van die gelegenheid gebruik om Paulus te horen. Het gezelschap kwam bijeen in het auditorium, de gehoorzaal, waar de officiële audiënties plaatsvonden. Toen Paulus was binnengeleid, hield Festus een korte inleiding waarin hij nogmaals de zaak bondig uiteenzette voor alle aanwezigen (vs. 24-25).

“Ik heb echter over hem niets zekers aan mijn heer te schrijven; daarom heb ik hem u [allen] voorgeleid, en vooral u, o koning Agrippa, opdat ik na gedaan onderzoek iets te schrijven heb. Want het komt mij ongerijmd voor, een gevangene door te zenden en niet tevens de aanklachten tegen hem te kennen te geven” (vs. 26-27).

Wanneer een gevangene naar de keizer werd gezonden, moest de betrokken magistraat een brief meegeven waarin de zaak uiteengezet werd. De beschuldiging van hoogverraad was onjuist gebleken, en aangezien Festus

van de Joodse aangelegenheden niet of slechts gebrekkig op de hoogte was, wist hij niet hoe hij de aanklacht tegen Paulus moest formuleren. Misschien konden de aanwezigen – en vooral koning Agrippa – hem daarbij behulpzaam zijn.

Om over na te denken

“De volgende dag dan kwamen Agrippa en Bernice met grote praal en gingen de gehoorzaal binnen met de oversten en de aanzienlijkste mannen van de stad” (vs. 23).

Wat een schouwspel. Paulus werd voor dit elitepubliek geleid als een soort attractie, een extra voorstelling voor het hooggeëerd publiek! Hoe vaak is het niet voorgekomen dat gelovigen door de wereld zijn gebruikt om hen te vermaken (vgl. Simson in Richt. 16:25vv.)? Als de Heer Jezus zegt dat Paulus voor Hem een uitverkoren vat was om Zijn naam te dragen, zowel voor volken als koningen en zonen van Israël, zegt Hij erbij dat Hij hem zou tonen hoeveel hij moest *lijden* voor Zijn naam (Hand. 9:15-16). Het optreden van Paulus in de gehoorzaal betekende *lijden* voor hem. Het was een *vernedering* aan dit schouwspel te moeten meedoen. Hij voelde zich dwaas en veracht omwille van Christus (1 Kor. 4:9-10), als het uitschot

van de wereld, aller ‘uitvaagsel’ (1 Kor. 4:13). De NBG-vert. heeft hier ‘voetveeg’.

Met verbazing kijk ik wel eens naar talkshows op televisie, waar christenen worden uitgenodigd om aan te schuiven bij de spotters, om zich dan als voetveeg laten gebruiken. Het komt er praktisch altijd op neer dat hun optreden belachelijk wordt gemaakt. Wat drijft deze mensen om in de kring van de spotters te gaan zitten (Ps. 1:1)? Is het een soort zelfkastijding? Staan zij met een voldaan gevoel van de gesprekstafel op, verblijd dat zij waardig waren geacht voor de naam van de Heer Jezus oneer te verdragen (Hand. 5:41)? Ik weet het niet; ik ga ervan uit dat men met de beste bedoelingen aan dit soort programma’s meedoet. Ieder mag hier het zijne over denken, maar persoonlijk wijs ik dit soort optredens af op grond van de Schrift. Zowel Simson alsook Paulus werden *gedwongen* als attractie aan deze schouwspelen mee te doen. Wie hier *vrijwillig* aan meewerkt, moet zich afvragen of dat wel zo wijs is.

De wijze Salomo wist al te vertellen dat een dwaas geen behagen scheidt in inzicht (Spr. 18:2). Het is de wereld niet te doen om geestelijk inzicht. Als christenen worden uitgenodigd, is dit juist bedoeld om hun inzichten belachelijk te maken. Het is de *wijsheid* die een wijze wijs maakt, en hem onderscheidt van de dwazen. U mag er zelf over nadenken wat in zo’n situatie nu wijs of dwaas is. Ik wens u hierbij veel wijsheid toe!

Oude Sporen 2010

